

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет(інститут) географічний
Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ЕКОНОМІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності А4 Середня освіта
освітньо-професійної програми Середня освіта. Географія

Силабус освітнього компонента «ЕКОНОМІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ» підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань А Освіта, спеціальності А4 Середня освіта, за освітньою програмою Середня освіта. Географія.

Розробник: Слащук А. М., кандидат географічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Ткачук Н. М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Погребський Т. Г.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	<i>A Освіта</i> <i>A4 Середня освіта</i> <i>Середня освіта (Географія)</i> <i>Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти</i>	Нормативний
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання - 4-ий
		Семестр - 7-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції – 34 год.
		Практичні (семінарські) - 34 год.
		Самостійна робота – 74 год.
		Консультації – 8 год.
	Форма контролю: <u>екзамен</u>	

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Слащук Андрій Миколайович
Науковий ступінь	Кандидат географічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри економічної та соціальної географії
Профайл	https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/Слащук_Андрій_Миколайович
Телефон	+380974947924
E-mail	slashchuk.andriy@vnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 2 академічні години кожної середи 12.00–14.00, аудиторія С-620

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація освітнього компонента

Освітній компонент «Економічна та соціальна географія України» є складовою частиною обов'язкових освітніх компонентів циклу професійної підготовки. Предметом вивчення освітнього компонента є ознайомлення здобувачів освіти з особливостями державної території і кордонів України, суспільно-географічними параметрами адміністративно-територіального устрою держави, галузевою та територіальною структурою господарства, з особливостями територіальної організації соціально-економічної сфери України. Розглядаються районні соціально-економічні відмінності та проблеми збалансованого регіонального розвитку.

Пререквізити

Освітні компоненти що містять базові знання, уміння й навички природничої та соціально-економічної географії: «Загальне землезнавство», «Історична географія з основами етногеографії», «Соціальна географія», «Географія населення з основами демографії», «Фізична географія України».

Постреквізити

Освітні компоненти, для вивчення яких потрібні знання, уміння й навички, що здобуваються по завершенню вивчення освітнього компонента «Економічна та соціальна географія України»: «Географія світового господарства з основами регіонознавства», «Політична географія з основами геополітики», «Переддипломна педагогічна практика»,

«Написання випускної кваліфікаційної роботи», «Атестаційний іспит», а в подальшому – у професійній діяльності.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою викладання освітнього компонента «Економічна та соціальна географія України» є всебічне ознайомлення студентів з особливостями територіальної організації соціально-економічної сфери України.

Завдання: характеристика суспільно-географічного положення України з усіма взаємозв'язками його складових; визначення геополітичних та гео економічних пріоритетів України; аналіз запасів природних ресурсів України з точки зору раціонального природокористування; аналіз динаміки чисельності, природного та механічного руху населення України, особливостей його розселення та національного складу, основних рис ринку праці країни та регіонів; характеристика господарства України, аналіз особливостей його галузевої і територіальної структури, рівнів соціально-економічного розвитку та соціальної і економічної безпеки регіонів; аналіз чинників формування і функціонування, сучасного стану, територіальної організації, проблем та перспектив розвитку галузей промисловості, сільського господарства та сфери послуг України; розкриття основних видів зовнішніх зв'язків України, аналіз географії їх поширення.

3. Компетентності

Компетентності, формування котрих забезпечує освітній компонент «Економічна та соціальна географія України»:

Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях (**ЗК1**).
- знання й розуміння предметної області та професійної діяльності (**ЗК2**).
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю (**ЗК3**).
- здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі (**ЗК4**).
- здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (**ЗК6**).
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій (**ЗК8**).
- здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу без будь-яких форм дискримінації на засадах інклюзивності й безбар'єрності (**ЗК10**).
- здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності (**ЗК 12**).

Фахові компетентності (ФК):

- здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету (**ФК1**).
- здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності (**ФК2**).
- здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування освітнього процесу з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, їхніх освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання й виховання, використовувати навчально-методичний інструментарій (**ФК3**).

Предметні компетентності (ПК):

- здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства **(ПК1)**.
- здатність доцільно і критично використовувати географічні та економічні поняття, концепції, парадигми, теорії, ідеї, принципи для пояснення письмовими, усними та візуальними засобами географічних явищ і соціально-економічних процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, державному, локальному) **(ПК2)**.
- здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі (світу), материків і океанів, України **(ПК3)**.
- здатність розуміти та пояснювати особливості природних компонентів і об'єктів у сферах географічної оболонки, взаємозв'язки в ландшафтах **(ПК4)**.
- здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей **(ПК5)**.
- здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних та економічних чинників її розвитку, аналізувати й пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України та регіону **(ПК6)**.
- здатність відтворювати основні теорії та закони економіки, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів системних економічних знань, компетентності підприємливості і фінансової грамотності **(ПК9)**.

Програмні результати навчання:

Результатом вивчення освітнього компонента «Економічна та соціальна географія України» є:

- демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання **(РН2)**.
- демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності **(РН7)**.
- генерує обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами **(РН8)**.
- застосовує сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності **(РН9)**.
- демонструє володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності **(РН10)**.
- демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні **(РН13)**.
- знає та розуміє основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географії, економіки предмет їх дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку географічної та економічної науки **(ПРН 1)**.
- описує основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їхніх компонентів, класифікує зв'язки й залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них **(ПРН 3)**.
- пояснює зміни, які відбуваються в географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулює наслідки й детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства **(ПРН 4)**.
- формує в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі, здійснювати відбір, аналіз, представлення і поширення географічної інформації, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби; користуватися картографічними матеріалами; застосовувати ГІС-технології **(ПРН 5)**.
- застосовує базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії економіки, теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно-географічні та суспільно-географічні, економічні явища і процеси, пов'язувати й

порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії, економіки (ПРН 6).

- розуміє глобальні суспільно-географічні процеси, вміє скласти характеристики населення світу, секторів і галузей світового господарства (ПРН 8).

- характеризує і оцінює природні умови і ресурси, населення та господарство України, її роль і місце в сучасних суспільно-географічних процесах у світі; знає і розуміє географічні особливості свого адміністративного регіону (ПРН 9).

- демонструє академічні знання та здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання географії, підприємництва і фінансової грамотності відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів (ПРН 10).

Soft Skills

- вміння ефективно спілкуватися з людьми;
- здатність співпрацювати з іншими для досягнення спільних цілей;
- здатність розпізнавати, розуміти та керувати емоціями – власними та інших людей;
- вміння генерувати нові ідеї та підходи;
- здатність аналізувати інформацію та приймати обґрунтовані рішення;
- розуміння культурних особливостей, невербальної комунікації та вміння будувати діалог;

- вміння вести за собою, мотивувати та керувати групою;
- вміння дотримуватися дедлайнів, виконувати завдання якісно;
- здатність протидіяти стресам та зберігати спокій в складних ситуаціях;
- здатність до співпереживання, турботи та створення емоційного контакту навіть у віртуальному просторі;

- уміння аналізувати складні процеси, бачити причинно-наслідкові зв'язки та генерувати нестандартні ідеї;

- здатність ефективно справлятися зі стресом, адаптуватися до змін та відновлюватися після складних життєвих ситуацій.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Практичні роботи.	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль 1. Ресурсний потенціал та господарство України						
Тема 1. Географічне положення, територія і межі України, їх вплив на територіальну організацію господарства	12	2	2	6	2	ДС, ДБ, ІРС /4
Тема 2. Природно-ресурсний потенціал і соціально-економічна база розвитку господарства України	8	2	2	4	-	ДС, ДБ, ІРС /4
Тема 3. Геодемографічна ситуація в Україні	10	2	2	4	2	ДС, ДБ, ІРС /4
Тема 4. Господарський комплекс України. Особливості формування та розвитку	8	2	2	4	-	ДС, ДБ, ІРС /4
Тема 5. Паливно-енергетичний комплекс та гірничо-металургійний комплекс	8	2	2	4	-	ДС, ДБ, ІРС /4
Тема 6. Машинобудування України: галузева і територіальна організація	8	2	2	4	-	ДС, ДБ, ІРС /4
Тема 7. Хімічно-лісовий комплекс України	8	2	2	4	-	ДС, ДБ, ІРС /4

Тема 8. Сільське господарство та харчова промисловість України	8	2	2	4	-	ДС, ДБ,ІРС / 4
Тема 9. Транспортний та соціальний комплекси України	8	2	2	4	-	ДС, ДБ,ІРС / 4
Тема 10. Антропогенно-техногенне навантаження на довкілля та екологічна ситуація в Україні	12	2	2	6	2	ДС, ДБ,ІРС / 4
Змістовий модуль 2. Регіоналістика України						
Тема 11. Досвід економіко-географічного районування України	8	2	2	4	-	ДС, ДБ,ІРС / 4
Тема 12. Північно-Західний та Донецький економічний район	8	2	2	4	-	ДС, ДБ,ІРС / 4
Тема 13. Придніпровський економічний район	8	2	2	4	-	ДС, ДБ,ІРС / 4
Тема 14. Північно-Східний економічний район	8	2	2	4	-	ДС, ДБ,ІРС / 4
Тема 15. Столичний, Центрально-Український та Подільський економічні райони	8	2	2	4	-	ДС, ДБ,ІРС / 4
Тема 16. Карпатський та Причорноморський економічні райони	8	2	2	4	-	ДС, ДБ,ІРС / 4
Тема 17. Внутрішні та зовнішні економічні зв'язки України, їх роль у розвитку господарства країни	12	2	2	6	2	ДС, ДБ,ІРС / 6
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота 1						Т/15
Контрольна робота 2						Т/15
Всього годин/Балів	150	34	34	74	8	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані (розкривають тему завдання); не мають логічних і розрахункових помилок.

Тема змістового модуля	Тема для самостійного опрацювання	Види самостійної роботи
Тема 1	Історія становлення економічної та соціальної географії України.	Повідомлення, презентація
Тема 2	Вплив природно-ресурсного потенціалу, соціально-економічних умов і чинників на рівень економічного розвитку території.	Повідомлення, презентація
Тема 3	Сучасні тенденції розвитку демографічних процесів в Україні: динаміка чисельності населення, природний рух населення, міграції, демографічна політика	Повідомлення, презентація
Тема 4	Секторальна структура економіки України на сучасному етапі її розвитку: галузева структура, основні міжгалузеві комплекси	Повідомлення, презентація

Тема 5	Первинний сектор економіки	Повідомлення, презентація
Тема 6	Вторинний і третинний сектор економіки України (тенденції, проблеми, географія, перспективи)	Повідомлення, презентація
Тема 7	Вторинний і третинний сектор економіки України (тенденції, проблеми, географія, перспективи)	Повідомлення, презентація
Тема 8	Суспільно-географічне районування і територіальна організація господарства України	Повідомлення, презентація
Тема 9	Суспільно-географічна концепція регіонального розвитку України	Повідомлення, презентація
Тема 10	Концепція раціонального розміщення продуктивних сил України	Повідомлення, презентація
Тема 11	Україна в геополітичному просторі	Повідомлення, презентація
Тема 12	Україна в міжнародних організаціях	Повідомлення, презентація
Тема 13	Конкурентні переваги України на світовому ринку сільськогосподарської продукції, рудної сировини і металів.	Повідомлення, презентація
Тема 14	Україна у світових рейтингах	Повідомлення, презентація
Тема 15	Глобальні проблеми і їх прояв в Україні.	Повідомлення, презентація

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- не пропускати навчальні заняття, не спізнюватися на них та не займатися сторонніми справами на заняттях;
- чітко й вчасно виконувати навчальні завдання та завдання для самостійної роботи;
- виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань;
- брати участь у контрольних заходах.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Відповідно до частини 4 статті 42 Закону України «Про освіту» основними видами порушення є: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; вплив у будь якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Роботи, у яких виявлено плагіат, так само як і однакові роботи різних здобувачів освіти, не оцінюються.

Перескладання – забороняється.

Цитування нормативно-правових актів, статистичної інформації під час виконання завдань не вважається плагіатом за умови наявності посилань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Поточний контроль засвоєння навчального процесу за темами освітнього компонента здійснюється під час проведення практичних занять згідно з розкладом.

Якщо здобувач освіти отримав бал за темою освітнього компонента менший за максимальний, він має право лише один раз повторно скласти поточний контроль за темою (усна відповідь та виконання завдань). Зараховується найвищий результат. Скласти поточний контроль за темою можна на консультації у вільний від аудиторних занять час.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), він має право на консультаціях, а також з використанням ресурсів електронного ОК на платформі Moodle, відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється централізовано для усіх здобувачів освіти у визначений викладачем час. З графіком консультацій можна ознайомитися на кафедрі та на електронному ОК на платформі Moodle. Кінцевий термін перескладання та ліквідації заборгованості обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Оцінювання здійснюється відповідно до чинного Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025.pdf>).

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента.

Поточна оцінка – це сума балів, які отримує здобувач за:

- поточну роботу з відповідних тем;
- виконання завдань з відповідних тем (під час аудиторного заняття та на платформі електронного ОК Moodle). Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до -50 %).

Неформальна освіта при викладанні ОК

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_.pdf).

Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам освітнього компонента, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

У межах навчального року Університет може визнати результати навчання, набуті в неформальній та/або інформальній освіті, в обсязі не більше як 10 % загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На магістерському рівні – не більше ніж 5 кредитів.

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали

Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність з освітнього компонента, становить 70 балів. При цьому враховуються присутність на заняттях та активність студента під час занять; вимоги академічної доброчесності; своєчасність виконання завдання. Протягом поточної роботи здобувач освіти має набрати не менше 35 балів (як допуск до складання іспиту). У випадку, якщо здобувач освіти отримав менше, ніж 35 балів, він не може бути допущеним до екзамену і повинен бути відрахований за академічну неуспішність.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачем освіти модульного контрольного завдання. Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить 30 балів.

Підсумкова модульна оцінка визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з ОК. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає екзамен. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. На екзамен виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують умінь синтезувати отримані знання застосовувати їх під час розв'язання практичних задач. Під час складання екзамену здобувач може отримати від 0 до 30 балів.

Екзамен проходить у формі усної відповіді студентів згідно екзаменаційних білетів. Кожен білет включає три питання, які передбачають оцінювання теоретичних знань студентів та їх вмій і навичок використовувати відповідні знання на практиці. Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Питання до екзамену

1. Охарактеризуйте суспільно-географічне положення України.
2. Розкрийте історико-географічні особливості формування території і кордонів України.
3. Розкрийте хронологічні особливості формування адміністративно-територіального устрою України.

4. Методика економічної оцінки природно-ресурсного потенціалу території.
5. Дайте оцінку компонентної структури ПРП України, її територіальних відмін.
6. Земельні ресурси України (методика економічної оцінки, загальні об'єми, територіальні відміни).
7. Водні ресурси України (методика економічної оцінки, загальні об'єми, територіальні відміни).
8. Лісові ресурси України (методика економічної оцінки, загальні об'єми, територіальні відміни).
9. Мінеральні ресурси України (методика економічної оцінки, загальні об'єми, територіальні відміни).
10. Динаміка чисельності населення України в ХХ ст.
11. Дайте характеристику демографічної ситуації в Україні та регіональних особливостей демографічних проблем.
12. Розкрийте географію зовнішніх і внутрішніх міграцій населення в Україні.
13. Функціональні типи міст України, географія їх поширення.
14. Сільське розселення України. Проблеми депресивних територій.
15. Географія зайнятості населення, проблеми безробіття, трудова еміграція.
16. Етнічний склад населення України і географія народів.
17. Географія української діаспори.
18. Сучасні проблеми розвитку господарства України, причини економічної кризи.
19. Особливості галузевої структури господарського комплексу України і проблеми структурних перетворень економіки.
20. Тенденції розвитку, географія і проблеми паливно-енергетичного комплексу України.
21. Електроенергетика України. Екологічні проблеми пов'язані з розвитком електроенергетики.
22. Географія чорної і кольорової металургії України.
23. Географія машинобудування України.
24. Географія лісопромислового комплексу України.
25. Географія агропромислового комплексу України.
26. Географія транспортного комплексу України.
27. Суспільно-географічне районування України і його конструктивна роль в управлінні регіональним розвитком.
28. Комплексна характеристика Донецького економічного району.
29. Комплексна характеристика Столичного економічного району.
30. Комплексна характеристика Північно-Східного економічного району.
31. Комплексна характеристика Придніпровського економічного району.
32. Комплексна характеристика Центрального економічного району.
33. Комплексна характеристика Карпатського економічного району.
34. Комплексна характеристика Подільського економічного району.
35. Комплексна характеристика Північно-Західного економічного району.
36. Комплексна характеристика Причорноморського економічного району України.
37. Вкажіть на особливості взаємин України з міжнародними політичними організаціями.
38. Охарактеризуйте сутність взаємин України з міжнародними економічними організаціями.
39. Охарактеризуйте діяльність України в міжнародних організаціях змішаного типу.
40. Охарактеризуйте політико - територіальні утворення.
42. Охарактеризуйте ієрархічну і територіальну структуру адміністративного устрою України.
43. Охарактеризуйте світовий ринок працересурсного потенціалу та місце України на ньому.
44. Охарактеризуйте світовий ринок земельних ресурсів та місце України на ньому.
45. Охарактеризуйте світовий ринок фінансів та місце України на ньому.

46. Охарактеризуйте світовий ринок технологій та місце України на ньому.
47. Охарактеризуйте сутність взаємин ЄС – України.
48. Вкажіть на особливості взаємин України і НАТО.
49. Розкрийте сутність Європейських програм що діють в Україні.
50. Охарактеризуйте географію зовнішньоекономічної діяльності України.
51. Охарактеризуйте географію зовнішньої торгівлі товарами України.
52. Охарактеризуйте географію зовнішньої торгівлі послугами України.
53. Міжнародні транспортні коридори на території України та їх роль в міжнародних відносинах.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Освітній компонент оцінюється за 100 бальною шкалою. Переведення балів внутрішньої 100 бальної шкали в національну шкалу здійснюється наступним чином:

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	Загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Безуглий В.В. Практикум з економічної та соціальної географії України. Дніпро: ЛПРА, 2021. 44 с.
2. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга) : аналіт. доп. / Ю.А. Тищенко, Ю.Б. Каплан, О.Ю. Михайлова, О. Л. Валевський та ін. ; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А.Тищенко. Київ: НІСД, 2020. 126 с.
3. Іванов С. В. Будівельна галузь як один з векторів розвитку України: стан, практика та перспективи: монографія. Київ, 2020. 264 с.
4. Іщук С. О., Ляховська О. В. Розвиток агропереробних виробництв у регіонах України: сировинні аспекти: наукове видання . Львів, 2020. 51 с.
5. Переробна промисловість регіонів України: проблеми та перспективи розвитку: монографія / наук. ред. С. О. Іщук. Львів, 2020. 341с.
6. Поручинська І. В., Слащук А. М. Статистичний аналіз ягідництва в Україні. *Український журнал природничих наук*. 2025. № 11. С. 345-341.
7. Поручинська І. В., Поручинський В. І., Куцевич А. М. Сучасний стан аквакультури в Україні. Науковий журнал «Водні біоресурси та аквакультура». № 1 (17). 2025. С. 143-152.
8. Поручинська І. В., Слащук А. М. Аналіз ринку продукції бджільництва в Україні та світі. Науково-виробничий журнал «Бджільництво України». Вип. 14. 2025. С. 64-69.
9. Регіональна економіка в модернізаційному форматі: підручник / М.П. Бутко та ін. К.: ЦУЛ, 2020. 352 с.
10. Регіональна економіка : навчальний посібник / Б. Ф. Заблоцький. 2-ге видання, стереотипне. Львів : “Новий Світ-2000”, 2025. 546 с.
11. Слащук А. М., Бернадська Г. Суспільно-географічний аналіз чинників формування туристичної інфраструктури Рівненської області. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. № 1 (405) Серія : Географічні науки. 2020. С. 124-129.

12. Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку: монографія / наук. ред. В. С. Кравців, І.З. Сторонянська. Львів, 2020. 531 с.